

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE

Tina Arih

Blogerji in skupnosti

Diplomsko delo

Ljubljana, 2011

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE

Tina Arih

Mentorica: izr. prof. dr. Tanja Oblak Črnič

Blogerji in skupnosti

Diplomsko delo

Ljubljana, 2011

Blogerji in skupnosti

Blog predstavlja izjemno obliko skupnostnega delovanja, ki s svojo preprosto uporabo in s številnimi funkcijami omogoča enostavno in hitro širjenje idej ter svobodno sodelovanje v pogovoru. Avtorjeva želja po komuniciranju je tisti dejavnik, ki blog loči od preostalih tradicionalnih spletnih strani. Za zadovoljitev avtorjeve komunikacijske intence pa blog okoli sebe potrebuje občestvo (blogosfero). Dinamična narava blogerske skupnosti za svoj obstoj in uspešno delovanje potrebuje primerno okolje in odnose, ki temeljijo na občutku pripadnosti. Diplomaska naloga skuša raziskati delovanje vzpostavljanja novih odnosov ali poglobljanja že obstoječih interakcij med avtorji in bralci blogov. Na podlagi vsebinske analize besedil treh žanrsko različnih slovenskih blogov želim raziskati moč vpliva posameznih indikatorjev (vzorci branja bloga, vzorci povezav, blogerski pogovor, indikatorji dogodka, oznaka pripadnosti določeni blogerski skupnosti ter število komunikacijskih kanalov), ki s svojo prisotnostjo kažejo na obstoj skupnosti in izluščiti njihovo morebitno žanrsko pogojenost.

Ključne besede: Blogerji, spletna skupnost, socialni kapital, indikatorji obstoja skupnosti.

Bloggers and communities

Blog is a remarkable form of online community, with its ease of use and with features for easy and rapid spread of ideas and free participation in the conversation. The author's desire to communicate is important factor that separates a blog from other traditional websites. To meet the author's intentions for the communication, blog needs blogosphere. The dynamic nature of the blogger community for their survival and success requires a suitable environment and relations based on a sense of belonging. The thesis seeks to investigate the operation of building new relationships or deepening existing interactions between authors and readers of blogs. Based on content analysis of three different genres of blogs I want to explore the power of influence of individual indicators (weblog reading patterns, linking patterns, weblog conversation, indicators of events, tribe marks, group spaces and blogger directories and communication channels), whose presence indicates the existence of a community and discern their possible genre conditionality.

Keywords: bloggers, online community, social capital, indicators of the existence of online community.

KAZALO:

1	UVOD	5
2	ZNAČILNOSTI SKUPNOSTI V KIBERNETSKEM PROSTORU	7
3	BLOG KOT NAČIN SKUPNOSTNEGA DELOVANJA	10
3.1	RAZNOLIKOST BLOGOV.....	11
3.2	TEHNIČNE SPECIFIKACIJE	11
3.3	INFORMACIJSKI IN DRUŽBENI VIDIK BLOGOV	13
4	USTVARJANJE SKUPNOSTI V BLOGIH	16
4.1	EMPIRIČNA ANALIZA	16
4.1.1	VZOREC IN METODA.....	16
4.1.2	OPIS INDIKATORJEV ZA OBSTOJ SKUPNOSTI V BLOGIH	18
4.1.3	REZULTATI IN DISKUSIJA	20
5	SKLEP	28
6	LITERATURA	30
	PRILOGI.....	34
	PRILOGA A: Vstopne strani blogov.....	34
	PRILOGA B: Facebook profili.....	37

KAZALO SLIK:

Slika 3.1: Pozicija blogov glede na stopnjo interaktivnosti in informacijskih vzorcev	14
---	----

KAZALO TABEL:

Tabela 4.1: Skupno število objav	17
Tabela 4.2: Moč indikatorjev posameznega bloga.....	25
Tabela 4.3: Število objavljenih zapisov in komentarjev	26

1 UVOD

Blogi danes predstavljajo trendovsko obliko računalniško posredovane komunikacije in so privlačni zaradi svoje preproste uporabe in razširjenosti, poleg tega pa posameznikom omogočajo, da enostavno in hitro delijo informacije, svoje misli in povezave z velikim številom ljudi.

Občestvo, ki se zbira okoli bloga, spremlja in komentira avtorjeve zapise, imenujemo blogerska skupnost oziroma blogosfera (Holtz in Demopoulos 2006, 5). Blogosfera je ključna za zadovoljitev avtorjeve komunikacijske intence, kar je po mnenju Elmine Wijnia glavna ločnica razlikovanja blogov od tradicionalnih spletnih strani. Blogi v svojem bistvu poudarjajo pomembnost komunikacijske razsežnosti dinamičnega kibernetskega prostora in ne zgolj predstavitvene funkcije, zato želim v svojem diplomskem delu v čim večji meri spoznati delovanje vzpostavljanja novih odnosov ali poglobljanja že obstoječih interakcij med avtorji in bralci blogov. Dinamična narava blogerske skupnosti za svoj obstoj in uspešno delovanje potrebuje primerno platformo. Potrebuje vzpostavitev primerne okolja in odnosov, kar lahko vodi v to, da razprava oziroma sodelovanje širšega kroga ljudi preraste v razvoj skupnosti. Diplomaska naloga se bo osredotočila na pomen indikatorjev, s katerimi želim preveriti obstoj blogerske skupnosti. Z metodo analize besedil želim pojasniti moč vpliva posameznih indikatorjev (vzorci branja bloga, vzorci povezav, blogerski pogovor, indikatorji dogodka, oznaka pripadnosti določeni blogerski skupnosti ter število komunikacijskih kanalov) na uspešno vzpostavitev skupnosti okoli bloga.

Posamezniki na svojih blogih pišejo o marsičem, blogerska domišljija pravzaprav ne pozna meja. Bloggerji lahko pišejo o njihovem vsakodnevnem življenju, komentirajo novice, ki se pojavljajo v drugih medijih ali pa se pri svojem pisanju izrazito osredotočijo na tematsko področje, ki jih najbolj zanima. Hibridna in prilagodljiva narava blogov predstavlja dobro izhodišče za razvoj žanrsko razvejane blogosfere (Herring in drugi 2005), zaradi česar bom poskušala najti odgovor tudi na vprašanje, ali lahko pri omenjenih indikatorjih zaznamo žanrsko pogojenost. Zato bom analizo izvedla na treh ravneh – na podlagi medijskega, osebnega in izrazito tematskega bloga, pri čemer sem znotraj posameznega žanra sledila kriteriju širše prepoznavnosti bloga.

V diplomskem delu naprej raziščem značilnosti skupnosti v kibernetnem prostoru, nato blog opredelim kot način skupnostnega delovanja ter podam komunikološko definicijo bloga. Znotraj tretjega poglavja se dotaknem žanrske raznolikosti ter informacijskega in družbeno-interakcijskega vidika blogov. V analitičnem delu sledi predstavitev metode in vzorca blogov, ki jih v nadaljevanju vključim v analizo ter opis dejavnikov, ki so služili kot indikatorji za obstoj skupnosti. Na koncu diplomske naloge sledi še sklepni del in navedba literature.

2 ZNAČILNOSTI SKUPNOSTI V KIBERNETSKEM PROSTORU

Howard Rheingold je v začetku devetdesetih definiral pojem virtualnih skupnosti, ki so zanj »družbene agregacije, ki nastanejo na Mreži, ko zadostno število ljudi z občutkom za sočloveka razpravlja dovolj dolgo v javnih diskusijah, da se oblikujejo omrežja odnosov v kibernetnem prostoru« (Rheingold v Trček 2003, 27). Oblakova (1999, 11–12) opozarja, da ima njegova definicija pomanjkljivosti, ki zahtevajo nadaljnjo opredelitev. Njegova kvantitativna opredelitev skupnosti »dovolj ljudi« je nenatančna, saj lahko pomeni vse ljudi kakor tudi nobenega. Prav tako je pustil neutemeljen pojem »pravšnjega človeškega občutka«, ki se lahko navezuje na humanost, občutek za druženje ali empatičnost. Sporen pa je tudi pridevnik »virtualen«, ki sproža asociacije o navidezni in neresnični skupnosti v kibernetnem prostoru. Zato Ošljakova (2006, 11) predlaga, »da se Rheingoldova definicija virtualnih skupnosti v kibernetnem prostoru strne v družbene tvorbe na internetu, kjer potekajo interakcije med posamezniki, ki so tam z določenim namenom oblikovanja mreže odnosov«.

Klasični teoretiki, kot je Tönnies (1999), obravnavajo bistvo skupnosti na podlagi fizično časovno-prostorskega in/ali interesno skupnega. V kibernetnem prostoru, kjer fizično časovno-prostorske meje niso več pomembne, je na pomenu pridobil družbeni odnos, ki temelji na občutku skupne pripadnosti (Weber v Bahovec 2004, 56). Pojem občutek pripadnosti skupnosti Blanchard in Marcus (2004) označita kot temeljno karakteristiko uspešnih spletnih skupnosti, saj spodbuja lojalnost posameznika do skupnosti, zavezanost in zadovoljstvo. McMilan in Chavis (1986, 9) sta ta občutek v kontekstu tradicionalnih skupnosti definirala kot »občutek pripadnosti, ki si ga posamezniki delijo v skupini, občutek, da so posamezniki drug drugemu pomembni in da lahko zadovoljijo svoje potrebe skozi predanost in pripadnost skupini«. Izpostavila sta tudi njegove štiri razsežnosti (McMilan in Chavis 1986), in sicer sta prvo dimenzijo poimenovala identifikacija, ki se navezuje na zaznave meja skupnosti in emocionalne varnosti, osebnega vlaganja v skupino in skupnega simbolnega prostora. Druga dimenzija je vplivnost, ki izvira iz posameznikovega občutka pripadnosti skupnim normativnim strukturam. Vplivnost se nanaša na občutek, da lahko posamezniki vplivajo na skupnost in da skupnost lahko vpliva na njih. Sledi integracija, ki se nanaša na občutek podpore med posamezniki. Izvira iz posameznikovega statusa, članstva ter kompetenc in funkcij v skupnosti. Zadnja razsežnost je čustvena povezanost, ki se navezuje

na občutek skupne zgodovine skupnosti, medosebnih odnosov in zavedanja skupne entitete. Po mnenju Blancharda in Markusa (2004) posamezna dimenzija občutka pripadnosti skupnosti in temu primerna občutja izvirajo iz specifičnega vedenja posameznika. Posledice občutka pripadnosti skupnosti so koristne za vsakogar, zato posamezniki nadaljujejo z vzpostavljenim vedenjem, posledično pa se razvijejo skupinska občutja, ki se samodejno ohranjajo in obnavljajo. Vendar lahko pride tudi do zaostritve položaja in skupnost lahko pade v določeno krizo delovanja. Dohey-Farina (v McClimens in Gordon 2009, 26) se strinja, da četudi se je relativno enostavno prijaviti v internetno diskusijsko skupino, to še ne pomeni, da s tem takoj postanemo član določene skupnosti. Tudi Fernback (1999, 216) opozarja, da »niso vsa virtualna družbena združenja že skupnosti«. Nadaljuje, da je treba vzpostaviti med člani skupnosti odlike, ki jih imajo tudi skupnosti fizičnega prostora, torej skupni sistem vrednot, pravil in norm ter občutek zavezanosti, skupne identitete in pomembnosti združevanja.

Mnenja o tem, kakšne vezi med svojimi člani so zmožne ustvariti spletne skupnosti, niso enotna. Castells (2001) opozarja, da skupnost vežejo šibke vezi, saj se ljudje lahko kadarkoli prijavijo kot tudi odjavijo s spleta in zato ne gradijo dolgoročnih vezi. Tako lahko posamezniki, ki se priključijo določeni blogovski skupnosti, to skupnost tudi hitro in enostavno zapustijo, bodisi zaradi menjave svojih interesov bodisi zaradi nestrinjanja s skupinskim delovanjem. Po drugi strani pa so študije pokazale, da so lahko odnosi, ki so se razvili preko spleta, prav tako intenzivni kot tisti v vsakdanjem življenju (Park in Roberts v Katz in drugi 2006, 31). Lahko gremo še dlje in omenimo mnenje tistih, ki pravijo, da je internetna interakcija mnogo bolj intimna in intenzivnejša kot tradicionalna oblika komunikacije (Katz in Yablon v Katz in drugi 2006, 31).

Ob nastajanju novih družbenih tvorb na internetu se pojavlja vprašanje, ali so že nove omrežne strukture lahko izhodišče za naraščajo raznovrstnost? Wellman in Gulia (v Trček 2003, 33) ugotavljata, da ima nov medij potencial po povezovanju različnih kultur in idej ter da povezovanje v kibernetnem prostoru teži k soudeležbi v multiplih, parcialnih skupnostih na podlagi skupnih interesov in ne skupnih značilnosti. Nekateri avtorji ravno v povezovanju na podlagi skupnih interesov vidijo problem, tako Oblakova (2000, 13) meni, da »internet podpira izrazito uniformiranost znotraj posameznih skupin in bistveno manj spodbuja k njihovi interni različnosti«. Tudi Trček (2003, 36) v tej izjemni interesni naravnosti vidi pomanjkljivost kibernetnih skupnosti, zaradi česar meni, da so skupnosti običajno le »interesne skupine v novem mediju/prostoru družbenega delovanja«. Po njegovem mnenju naraščanje množičnosti uporabe novih tehnologij vodi v šibko kohezivnost teh skupin, kar je

značilno za interesne skupine v fizičnem prostoru (2003, 36). Tudi Petrič in Petrovčič (2008) opozarjata na negativne posledice, ki izvirajo iz premočnega občutka pripadnosti in posledično družbene kohezije. Prevelika kohezija v skupini lahko povzroča zaprtost, ki zavira rast premostitvenega socialnega kanala (Putnam 2000) in vodi v nastanek notranje kohezivnih, a navzven izoliranih skupin (Scott in Johnson 2005).

3 BLOG KOT NAČIN SKUPNOSTNEGA DELOVANJA

Začetki blogov so povezani z razvojem tehnologije svetovnega sveta WWW (World-Wide-Web), ki jo je leta 1991 razvil Tim Berners-Lee in pri tem poudaril, da je njegova inovacija »bolj družbena kot tehnična stvaritev« (v McClimens in Gordon 2009, 20). Še preden so blogi postali širše prepoznani, so ljudje ustvarjali svoje spletne strani in dnevno dodajali nove zapise, a niso bili prepoznani kot blogerji. Marlow (2006) pravi, da je ravno družbeni vidik blogov tisti, ki je pripeljal do diferenciacije bloga kot komunikacijskega kanala – ko so blogerji v sebi prepoznali skupnost, so se postavili ob bok preostalim tradicionalnim spletnim piscem. Elmine Wijnia (2004) gre pri raziskovanju dejavnikov razlikovanja dlje, pri čemer avtorjevo željo po komuniciranju s svojimi bralci izpostavlja kot ključno ločnico razlikovanja blogov od tradicionalnih spletnih strani. Zato bomo bloge definirali s komunikološke perspektive kot **spletno interaktivno asinhrono¹ spletno mesto, ki omogoča objavo različnih tekstovnih, fotografskih, zvočnih in video prispevkov (ang. posts) z izrazito komunikacijsko intenco.**

Avtorji blogov ustvarjajo zapise, ki so večkrat subjektivni in pristranski, kot pa povsem objektivni zapisi dejstev, zato lahko govorimo o blogu kot večinoma subjektivnem spletnem komunikacijskem orodju. Zapisi po navadi vsebujejo tudi hipertekstualne povezave², ki so pomemben del blogosfere, saj z njimi »blogi postanejo medsebojno povezani in vsebinsko soodvisni« (De Zuniga 2009, 555-556). Hipertekstualnost omogoča, da se »blogerji med seboj dojemajo kot del skupnosti, ki med seboj razvija rituale, koristi in jezik« (Domingo in Heinonen 2008, 6). Občestvo, ki se zbira okoli bloga, spremlja in komentira avtorjeve zapise, imenujemo blogerska skupnost oziroma *blogosfera* (Holtz in Demopoulos 2006, 5), in je ključna za zadovoljitev avtorjeve komunikacijske intence.

¹ Ločimo asinhrono (nesočasno) in sinhrono (sočasno) komunikacijo (Škrlep 1998, 27). Drži, da bloger lahko prebere komentarje bralcev bloga takoj, ko so ti objavljeni in se na njih tudi sam odzove, vendar temu ni nujno vedno tako, saj lahko bloger prebere komentarje in se na njih odzove tudi po nekem pretečenem obdobju.

² Dahlgren (1996) *hipertekstualnost* izpostavlja kot eno izmed štirih ključnih lastnosti svetovnega spleta in računalniško posredovane komunikacije, in definira hipertekstualnost kot dejavnik, ki postavlja ločnico od tradicionalnega, linearnega podajanja vsebin in se nanaša na stopnjo povezanosti posameznih enot v neskončno verigo integriranih vsebin (Oblak Črnič 2007, 46-47).

3.1 RAZNOLIKOST BLOGOV

Oblak in Petrič (2005, 70) pravita, da je v novih medijih žanr definiran s »kompleksnim prepletanjem med produkcijsko ravno vsebin in njihovo potrošnjo«. Nadaljujeta, da je žanr spreminjajoča se oblika, ki se nenehno dopolnjuje in prilagaja, čeprav se razvija v relativno stabilnem odnosu med občinstvi in industrijo. To se očitno odraža prav v blogih, v njihovi hibridni in prilagodljivi naravi, kar pomeni, da lahko izražajo obsežen izbor žanrov skladno s komunikacijskimi potrebami uporabnikov (Herring in drugi 2005, 11). Zato lahko rečemo, da je blogosfera žanrsko in tematsko zelo razvejan družbeni prostor, ki se je oblikoval okoli obstoječih blogov. Zajema osebne spletne dnevnike kot tudi novičarske in komentatorske bloge ter tematsko specifične zapise. Blogi so sicer hitro pridobili status žanra z značilnostmi, kot so obraten kronološki red objav, redno posodabljanje strani, komentarji in povezave. Govorimo lahko o osebnih spletnih dnevnikih, kjer avtor skozi zapise lahko izraža svoje izkušnje, razmišljanja in pritoževanja. Tovrstno pisanje avtorju omogoča, da bralcu svoje življenje predstavi na način, kot ga želi, saj avtor sam določa meje svoje izpostavljenosti. Po mnenju strokovnjakov (Blood 2002, Herring in drugi 2005) so blogi zvrsti osebni dnevnik tudi najpogostejša zvrst blogov. Medijski blogi so kritični do objav v medijih, povzemajo in komentirajo novice, ki so na voljo drugje. Medijske hiše bloge vključujejo v svoj diskurz in jih kot obliko komuniciranja normalizirajo. Tematski blogi pa so tisti blogi, kjer se avtorji v svojih zapisih dotikajo določene tematike in ji sledijo ves čas svojega pisanja.

3.2 TEHNIČNE SPECIFIKACIJE

Za celotno poznavanje in razumevanje blogov je prav, da se dotaknemo še tehnološkega aspekta blogov. Kot ključne elemente blogov Holtz in Demopoulos (2006, 12–20) izpostavljata ime oziroma naslov bloga, ki je zapisan na vrhu strani. Pod naslovom se velikokrat pojavi tudi opisni podnaslov, ki na kratko opiše namen bloga. Sledijo zapisi, pri katerih je pomembno, da avtor bralcem ponuja dinamično in koristno vsebino, ki se konstantno dodaja. Veliko blogov vsebuje zbirko t. i. »priljubljene povezave« (*blogorola*), ki predstavlja enostaven seznam drugih blogov, ki se avtorju bloga zdijo zanimivi in jih tudi sam

spremlja, s čimer se blog umesti v skupnost. Pomemben element je tudi arhiv³ z vsemi preteklimi objavami, ki so na voljo bralcem, da lahko kadarkoli pogledajo v preteklost avtorjevih zapisov, čeprav je objava največ vredna na dan objave in z vsemi naslednjimi zapisi izgublja na svoji vrednosti. Funkcionalni element bloga, ki pripomore k ustvarjanju skupnosti, je tudi RSS⁴, ki blogerjem omogoča enostavno sledenje priljubljenih spletnih mest.

Kot omenjeno, je blog asinhroni dnevnik, kar pomeni, da se objave pojavljajo v padajočem kronološkem zaporedju, torej od najnovejšega datuma k najstarejšemu. Pisanje in vzdrževanje bloga je danes enostavno, saj je ob zagotovljenem dostopu do računalnika in interneta povsem brezplačno orodje, ki za svojo uporabo ne zahteva nadpovprečnega računalniškega znanja. Avtorju omogoča enostavno urejanje in dopolnjevanje vsebine, prednost blogov pa predstavlja tudi možnost takojšnjega odgovarjanja in komentiranja bralcev. Komentarji so ena izmed ključnih razlikovalnih funkcij blogov od tradicionalnih spletnih strani, saj omogočajo interakcijo med avtorji in bralci bloga (Wijnia 2004).

Če so se blogi vsaj na začetku skladali s slovensko različico prevoda angleške besede weblogs, torej s prevodom »spletni dnevnik«, danes temu ni več tako. Blogi so se razvijali in prerasli sami sebe, saj danes ne predstavljajo več le nadomestila za pisanje osebnega dnevnika na klasičen način, »ampak so zaradi specifičnih dejavnikov pridobili precej specifičen pomen in rabo« (Oblak in Petrič 2005,11), saj lahko danes zaznamo pomembne družbene tvorbe, ki se razvijajo okoli blogov in vplivajo na norme in način blogerskega pisanja.

³ Arhivskost je dejavnik, ki omogoča uporabnikom enostaven dostop do številnih baz ali podatkov in predstavlja prednost pred klasičnim načinom podajanja informacij (Oblak Črnič 2007, 46–47).

⁴ RSS (ang. Real Simple Syndication) je tehnologija, ki uporabnikom omogoča samodejno obveščanje naročnikov o novostih oziroma spremembah na določenih spletnih mestih (Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije 2011, 15. maj).

3.3 INFORMACIJSKI IN DRUŽBENI VIDIK BLOGOV

Barlow (v Trček 2003, 18) kot ključno trditev o informaciji navaja »dejavnost, delovanje«, pri čemur opozarja na pomen interakcij, gibanje in na tok informacij. Meni, da informacije lahko oživijo »še le z omrežjem odnosov, ki se ustvarijo med pošiljatelji in sprejemniki, znotraj katerih poteka izmenjava informacij in s tem vzpostavljanje odnosov« (Trček 2003, 18). Hkrati pa velja tudi obratno razmerje, saj je ravno komunikacija pogoj za nastanek in tudi za obstoj skupnosti.

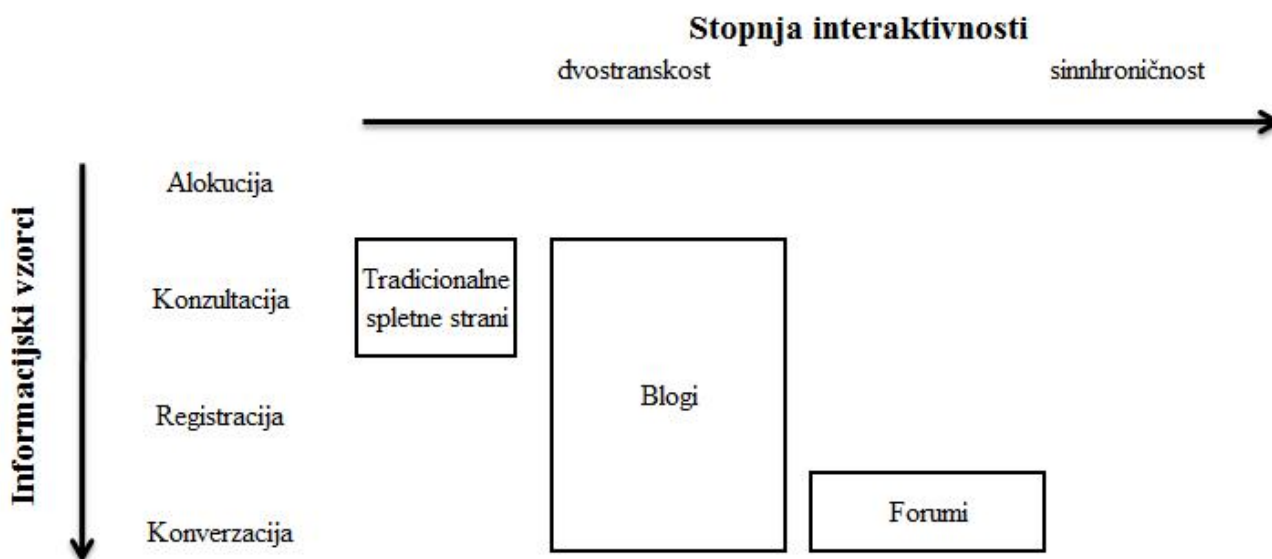
Blog kot dvosmerna komunikacija s seboj prinaša določene informacijske vzorce, ki jih lahko pojasnimo z Van Kaamovo in Bordewijkovo tipologijo štirih informacijskih tokov (v Wijnia 2004, 7–9).

Tipologija informacijskih tokov:

1. *Alokucija* je simultani tok informacij od centra v skupnost posameznikov, kjer je center vir informacij, ki določa tudi temo, čas in tempo sporočanja (npr. radio in televizija);
2. *Konzultacija* je sporočanje od centralnega vira k decentraliziranim odjemalcem, ki sami izbirajo temo in določajo čas in tempo (na primer časopis);
3. *Registracija* je komunikacijska dejavnost centra, ki določa temo, čas in tempo in zbira informacije oziroma jih prejema od decentraliziranih virov (npr. elektronsko bančništvo);
4. *Konverzacija* je izmenjava informacij med dvema ali več decentraliziranimi enotami, ki vzajemno določajo čas, temo in tempo (na primer telefon).

Blogi tako kot oblika komunikacije z integracijo treh informacijskih vzorcev hkrati (konzultacije, registracije in konverzacije) predstavljajo boljšo platformo za razprave kot tradicionalni mediji (glej sliko 3.1). Blogi se lahko soočijo z večjo informacijsko kompleksnostjo, saj delujejo na principu multimedijalnosti, ki predstavlja prepletanje besedil z zvokom, fotografijami ali drugimi vizualnimi podobami, s pomočjo katerih mediji svojemu občinstvu posredujejo vsebine (Oblak Črnič 2007, 46–47). Konvergenca medijskih formatov omogoča objavo daljših in zanimivejših zapisov, kar pritegne več bralcev, to pa se odraža v bolj intenzivnem gibanju informacij.

Slika 3.1: Pozicija blogov glede na stopnjo interaktivnosti in informacijskih vzorcev

Vir: Wijnia (2004, 4).

Na bloge lahko gledamo kot na družbeno aktivnost, obliko komunikacije, v kateri so bloger in občinstvo med seboj povezani skozi pisanje in branje blogov. Kot omenjeno, blog ne predstavlja orodja za enosmerno komunikacijo, ampak je tudi aktiven sprejemnik. To mu omogočajo funkcionalnosti, kot so sistemi za sindikacijo (RSS) in komentiranje. Hkrati pa so tudi avtorji blogov tisti, ki lahko vsebinsko poskrbijo za dialog; z zbirko povezav, ki vodijo do priljubljenih spletnih mest, in s prebiranjem in pisanjem komentarjev na zapise drugih članov.

Trček (2003, 25) izpostavlja interaktivnost kot »ključno kvalitativno odliko novega komunikacijskega prostora«. Van Dijk (v Wijnia 2004, 6–9) govori o štirih kumulativnih ravneh interaktivnosti⁵, blogi pa s svojimi značilnostmi dosežejo drugo raven, eno ali dvo-smerno komunikacijo. Interaktivnost igra pomembno vlogo pri ustvarjanju blogovskih skupnosti, kjer se v ospredje postavlja pomembnost enakovrednega in povezanega odnosa med pisci blogov in njihovimi bralci. Na ta način sta produkcija in potrošnja postavljeni na enakovredno raven, bralcem pa je omogočena večja svoboda pri izbiranju vsebin z zmanjšanim vplivom medijskih producentov (Oblak Črnič 2007, 47). To pa še ne pomeni, da vsaka interakcija, ki se vzpostavi med ljudmi preko računalniških omrežij, že sama po sebi vodi v oblikovanje spletnih skupnosti (Oblak 2000, 1061). Kljub temu pa je interaktivnost tista, ki lahko vpliva na povišanje socialnega kapitala. Blogi, kot primer računalniško

⁵ Prva raven interaktivnosti je dosežena z asinhrono eno ali dvo-smerno komunikacijo, druga pa s sinhrono komunikacijo. Tretja raven se nanaša na možnost nadzora interakcije, na možnost, da pošiljatelj in prejemnik sporočila zamenjata vlogi. Zadnjo stopnjo pa odlikuje akcija, v kateri pride do razumevanja vsebine. Ta stopnja po mnenju Van Dijka z interakcijo med ljudmi in stroji še ni dosežena (v Wijnia 2004, 7).

posredovane komunikacije, svojim uporabnikom omogočajo ustvarjanje in zbiranje socialnega kapitala. Koncept socialnega kapitala torej zagovarja potencialne koristi večje vključenosti in sodelovanja v življenju skupnosti. Putnam (2000, 18) pravi, da socialni kapital tvorijo medosebna omrežja, ki imajo pomemben vpliv na posameznika in skupnost, in delujejo na podlagi splošne vzajemnosti obveze in odgovornosti za delovanje. Socialni kapital je v večini razumljen kot last skupine in ne kot last vsakega posameznika (Elliot 2001, 14).

Socialni kapital je obsežen koncept, veliko avtorjev razpravlja o tem, kako ga lahko zaznamo. Putnam (2000, 18–21) socialni kapital deli na dve razsežnosti, in sicer na inkluzivne in ekskluzivne oblike. Prve oblike so dejavniki premoščanja (ang. *bridging*), ki povezujejo heterogene posameznike in skupine, s čimer presegajo komunikacijske vrzeli med različnimi družbenimi okolji. Tovrstni kapital se pojavlja v skupnostih, ki temeljijo na šibkih vezeh (Da Cuncha Recuero 2007, 2). Že v poglavju o značilnostih skupnosti v kibernetnem prostoru smo se dotaknili vprašanja principa povezovanja. Avtorji so mnenja (Oblak 2000, Trček 2003, Herring 2004), da se skupnosti v kibernetnem prostoru povezujejo na podlagi skupnih interesov. Tudi blogerji se povezujejo in gradijo svoja razmerja predvsem s tistimi blogi, s katerimi si delijo skupne interese (Ali-Hasan in Adamic 2007, 1).

Druga razsežnost socialnega kapitala je tista, ki se nanaša na dejavnike krepitve (ang. *bonding*), ki krepijo povezanost znotraj relativno homogene skupine. Ellison, Steinfield in Lampe (v da Cuncha Recuero 2007, 2) so to vrsto kapitala povezali z razmerjem, ki temelji na emocionalni podpori in intimnosti. Marlow (2005) meni, da obstajata dve vrsti blogerjev: profesionalni blogerji, ki se bolj osredotočajo na velikost občinstva in število odzivov ter socialni blogerji, ki so bolj zmožni ustvariti socialni kapital, saj so bolj osredotočeni na samo razmerje med manjšim občinstvom. Marlow (2005) nadaljuje, da kljub temu lahko obe vrsti blogerjev zbirata in uporabljata različne vidike socialnega kapitala. Zaključni, da naj bi bili profesionalni blogerji bolj zainteresirani za ustvarjanje socialnega kapitala, ki služi premoščanju, socialni blogerji pa se nagibajo k ustvarjanju socialnega kapitala, ki krepi vezi v skupnostih.

Nardi in drugi (2004, 224) so pri svojem raziskovanju o bloganju kot družbeni aktivnosti prišli do ugotovitve, da blog in njegova skupnost delujeta na principu vzajemnosti, saj na eni strani »blog ustvarja občinstvo«, na drugi pa »občinstvo ustvarja blog«. Povezanost med skupnostjo se lahko krepi tako, da blogerji spodbujajo drug drugega k pisanju, imajo pri

svojem pisanju v mislih želje in interese svojih bralcev ter sodelujejo v diskusijah s svojimi bralci tudi s pomočjo drugih medijev in ne samo na blogih.

4 USTVARJANJE SKUPNOSTI V BLOGIH

Kljub temu, da blogi omogočajo skupinsko komuniciranje, za vse bloge ne moremo trditi, da se je okoli njih razvila skupnost. Namen empirične analize je s pomočjo dejavnikov na treh žanrsko različno izbranih slovenskih blogih raziskati obstoj oziroma neobstoj blogerske skupnosti. Ugotoviti želim, kateri dejavniki so uspešnejši, zanima pa me tudi, če so kateri izmed njih žanrsko pogojeni. Naprej opišem vzorec in metodo, nato predstavim dejavnike, ki so služili kot indikatorji obstoja skupnosti, poglavje pa zaključim z rezultati raziskave.

4.1 EMPIRIČNA ANALIZA

4.1.1 VZOREC IN METODA

Predmet analize so trije slovenski blogi, ki sem jih izbrala na podlagi žanrske klasifikacije, in sicer sem v analizo vključila medijski, osebni in izrazito tematski blog. Ker je skupnost živa tvorba, ki za svojo rast potrebuje čas, hkrati pa lahko na določeni točki tudi razpade, sem zaradi primerljivosti v analizo vključila zapise iz prvega⁶ in zadnjega meseca⁷ obstoja bloga. Analizo sem izvedla na treh različnih ravneh:

- a) na ravni medijskega bloga Irena Sirena; smell like you mean it (glej Prilogo A.1), ki je nastal znotraj medijske spletne strani Siol.net. Gre za hišno, plačano blogerko Siola, ki piše predvsem o trendih, modi in hollywoodskih tračih. S pisanjem je avtorica začela maja 2006.
- b) na ravni osebnega bloga Had blog (glej Prilogo A.2), kjer avtor razpravlja o temah, ki se mu osebno zdijo zanimive. Blog je nastal leta 2005, na drugo obletnico pisanja pa je avtor odgovoril, zakaj sploh piše blog:

⁶ Meseci začetka so odvisni od posameznega bloga: Blog Irena Sirena; smell like you mean it sem opazovala od 13. aprila do 12. maja 2006, Had blog od 12. julija do 13. avgusta 2005, Pepermint pa od 24. maja do 23. junija 2009.

⁷ Zadnji opazovani mesec je pri vseh blogih enak, to je junij 2011.

Ker bloga ne pišem za denar in se mi niti najmanj ne gre za medijsko prepoznavnost, je odgovor preprost – ker imam občutek da imam nekaj za povedati, oz. opozoriti na stvari in podati svoje subjektivno objektivno mnenje in ker sem s pomočjo bloga spoznal ljudi, ki jih sicer ne bi nikoli. Socialni kapital, ki sem ga nabral v štirih letih pisanja bloga je neprecenljiv in to odtehta vsako minuto časa, ki sem ga namenil zapisom ali fotografijam na blogu (Had blog 2007a).

- c) na ravni tematskega bloga Pepermint (glej Prilogo A.3), ki je zaživel maja 2009. Avtorica je blog ustvarila z željo, da »bi tudi v slovenskem prostoru imeli neodvisno spletno stran, ki bi sledila že uveljavljenem trendu design/style/craft blogov iz tujine« (Pepermint 2009). Na spletniku se Katja predstavi kot ljubiteljica lepega, vendar pri tem poudarja, da pisanje bloga ni edina stvar, ki jo počne v življenju.

V končno analizo je bilo vključenih 231 zapisov (glej Tabela 4.1).

Tabela 4.1: Skupno število objav

Blog	Objave
Irena Sirena; smell like you mean it	97
Had blog	79
Pepermint	55
Skupaj	231

Uporabila sem metodo analize besedil na vzorcu 231 zapisov, znotraj katerih sem preverjala in štela prisotnost indikatorjev za obstoj skupnosti. Ti indikatorji so: vzorci branja bloga, vzorci povezav, blogerski pogovor, indikatorji dogodka, oznaka pripadnosti določeni blogerski skupnosti ter število komunikacijskih kanalov. Vzoredno opazovanje različnih blogov je omogočilo primerjavo o prisotnosti oziroma odsotnosti izbranih kriterijev za preverjanje obstoja skupnosti glede na posamezni blog. Podrobnejši opis indikatorjev in rezultati sledijo v naslednjih dveh poglavjih.

4.1.2 OPIS INDIKATORJEV ZA OBSTOJ SKUPNOSTI V BLOGIH

Kot smo ugotovili skozi teoretično raziskovanje, so blogi družbeno orodje, ki nam lahko pomaga vzpostaviti in deliti vezi med blogerji in njihovim občinstvom. Vezi, ki se vzpostavijo, so lahko šibke ali močne ter se lahko izrazijo na različne načine. Pri svoji analizi bom sledila dejavnikom, ki so jih avtorji (Ali-Hasan in Adamic 2007, Efimova in drugi 2005, Herring in drugi 2005) skozi svoje raziskovanje postavili za indikatorje obstoja skupnosti okoli bloga.

a) Vzorci branja bloga (ang. *Weblog reading patterns*)

Efimova (2004) pravi, da je redno spremljanje in branje bloga začetek vzpostavitve oziroma vzdrževanje že obstoječega razmerja, zato je analiza blogerskega seznama branja, ki se kaže na primer v blogoroli in možnosti naročanja na objave (funkcija RSS), povsem smiselna. Z njo se strinjata tudi Ali-Hasan in Adamic (2007), ki blogorolo omenjata kot izraz vzpostavljanja vezi. Herring in drugi (2005) sicer navajajo, da drži, da razmerje med blogi lahko identificiramo tudi s pomočjo blogorole, toda pri tem opozarjajo, da prisotnost blogore še ni zadosten indikator, da se je okoli bloga izoblikovala določena skupnost, saj vsi blogi ne vsebujejo blogorole. Nekateri blogerji ne čutijo potrebe, da bi na svojem blogu imeli objavljene povezave še na ostale bloge, bodisi zaradi tega ker druge bloge spremljajo s pomočjo funkcije RSS ali pa ne želijo izpostavljati druge spletne.

b) Vzorci povezav (ang. *Linking patterns*)

Skupnost lahko identificiramo s prepoznavanjem zunanjih povezav⁸, ki se ustvarjajo med ustvarjalci, bralci in komentatorji spletnih dnevnikov. Petrič (2003) pravi, da naj bi »povezave omogočale medčloveško sodelovanje«. Povezave lahko dopolnjujejo avtorjeve zapise, podprejo blogerjeva mnenja na blogu ali usmerjajo na druge spletne strani. Povezave na druge bloge velikokrat ne služijo le kot vir za dodatne informacije, ampak predstavljajo znak vrednosti spletnika, na katerega vodi povezava in služi kot osebno priporočilo, da se

⁸ Zunanje povezave so lahko vstavljene v sam tekst ali ponujene v stranskem meniju. Pri tem indikatorju v analizo nisem vključila blogorole, saj sem jo posebej analizirala že pri prejšnjem indikatorju, ki se navezuje na vzorce branja.

predlagani spletnik spleta spremljati. Tudi za ta indikator nekateri raziskovalci (Efinova in Hendrickova 2005, Merlow 2005) blogerskih skupnosti opozarjajo, da sama prisotnost povezav še ni nujno verodostojen pokazatelj skupnosti.

c) Blogerski pogovor (ang. *Weblog conversation*)

Eden od pokazateljev skupnosti je tudi blogerski pogovor, ki se razvije, ko zapis na blogu sproži povratne informacije oziroma mnenja bralcev, bodisi kot komentar na originalno objavo bodisi kot replika s povezavo na druge bloge. Po mnenju Herringove in drugih (2005) je blogerski pogovor močan indikator, ki kaže na skupno vsebino in na sistem razmerij, ki se pletejo med blogerji, z njimi se strinjata tudi Ali-Hasan in Adamic (2007), ki v komentiranju prav tako vidita možnost vzpostavljanja vezi. Blogerji so veseli komentarjev, ki se pojavijo na njihovem blogu in jim predstavljajo motivacijo za nadaljnjo objavljanje vsebine. S komentiranjem lahko blogerji bolj spoznajo svoje bralce in obratno. Komentarji so lahko tudi odraz popularnosti bloga, več komentarjev kot blog ima, bolj popularen je.

d) Indikatorji dogodkov (ang. *Indicators of events*)

V preteklosti se je spletnim skupnostim pripisovalo specifične lastnosti na račun njihove umeščenosti v kibernetski prostor in ločenosti od fizičnih prostorov (Petrič in Petrovčič 2008, 52). Vendar ni nujno, da odnosi, ki se vzpostavijo na spletu, ne preidejo tudi na področje neračunalniško posredovane komunikacije, saj se uporabniki lahko prej ali slej srečajo tudi v živo (Parks in Floyd v Marlow, 2006). Skupnost lahko spodbuja delovanje prežeto z družbeno realnostjo in odnosi izven računalniško posredovanega komuniciranja, zato lahko organizacijo dogodkov, kjer se blogerji lahko srečajo iz oči v oči ali pa sodelujejo v online srečanjih, označimo za dejavnik, ki kaže na prisotnost skupnosti. Zlasti tista srečanja, ki se iz virtualnega prostora preselijo v fizičnega, so tista, ki pomagajo pri ustvarjanju novih povezav in okrepijo obstoječe odnose in služijo kot podpora razvoja skupnosti.

e) Oznaka pripadnosti določeni blogerski skupnosti (ang. *«Tribe» marks, group spaces and blogger directories*)

Susan Herring je v svoji raziskavi oznako pripadnosti določeni blogerski skupnosti, ki se po navadi izraža s povezavo na določeno blogersko združenje, označila za indikator preverjanja

obstoja skupnosti (Herring in drugi 2005). Velikokrat gre za to, da se blog poveže s kanalom, ki avtomatično nalaga nove zapise z bloga na svojo stran.

f) Komunikacijski kanali (ang. *Communication channels*)

Friedkin (2004, 417) v primeru, da so vezi med člani podprte na več načinov, govori o pojmu multipleksnosti oziroma o večplastnosti interakcij, kar lahko še dodatno pozitivno vpliva na kohezivnost skupnosti. Do omenjenega pojava pride, ko si uporabniki želijo nadgraditi svoj odnos, ki so si ga ustvarili med seboj. Zato lahko intenzivnost odnosov v skupnosti merimo tudi s preštevanjem komunikacijskih kanalov, prek katerih se skupnost vzpostavlja in ohranja.

4.1.3 REZULTATI IN DISKUSIJA

Z analizo sem želela s pomočjo indikatorjev ugotoviti, ali lahko v izbranih blogih zaznamo blogersko skupnost. Za vse tri bloge lahko rečem, da so nadgradili svoje pisanje, če primerjamo njihov začetni in končni mesec analize. Ker blogov nisem preverjala od njihovega začetka pa vse do konca, ne morem soditi, kako se je skupnost okoli bloga skozi čas razvijala, lahko pa svoje ugotovitve podam predvsem na podlagi zadnjega opazovanega meseca.

Na blogu Irena Sirena; smell like you mean it lahko na desni strani opazimo povezave do avtoričinih najljubših blogov, ki jih deli na moške in ženske bloge in jih poimenuje »Fejvurit penisači« in »Fejvurit radodajke«. Po pregledu naslovov blogov razberemo, da osem blogov (od skupno desetih) gostuje na domeni Siol.net. Avtorica je v intervjuju za Spletne novice, ki je bil objavljen 27. februarja 2008, povedala:

No ja, mislim, da je precej jasno, da so opisi povezav na mojem blogu mišljeni bolj na pol resno. Sicer pa so vsi blogi med mojimi povezavami tam ravno zato, ker jih spremljam bolj zvesto kot še nekaj drugih in jih hočem imeti le en klik stran. Za razliko od nekaterih blogerjev sem hudo neobremenjena z neko kvazi kvaliteto, ki naj bi se odražala samo v oh in sploh intelektualnih razmišljujočih in/ali družbeno kritičnih tekstih. Nimam potrebe po ločevanju blogov na "kvalitetne" in "nekvalitetne", obstajajo samo tisti, ki jih rada spremljam in tisti, ki jih pač ne. Vsakemu svoje (Spletne novice 2008).

Roni Kordiš na svojem blogu, poimenovanem Had blog, nima objavljenih povezav do drugih blogov. Opazimo sicer seznam »Povezave«, kjer ima avtor sicer objavljene povezave do določenih spletnih strani, vendar nobena od povezav ne vodi do drugega bloga.

Katjin blog Pepermint vsebuje blogorolo, ki pomaga pri umestitvi bloga v skupnost. Avtorica svoje najljubše povezave loči na dva dela, na »Darlings« povezave in na »Kul« povezave, iz česar lahko razberemo, da so ji prve še ljubše in s katerimi je ustvarila močnejše vezi. Pri pregledu blogorole opazimo, da gre za širšo tematsko povezanost, saj vodijo povezave na bloge, ki se dotikajo različnih področij, a vsem je skupno, kar je skupno tudi analiziranemu blogu – kreativnost in čudovite stvari, iz česar pa lahko razberemo določeno interesno povezanost z drugimi blogi.

Na vseh treh blogih se lahko naročimo na objave. Blog Irene Sirene in Hada sta funkcijo RSS namestila na vidno polje (desno zgoraj), medtem ko to funkcijo na blogu Pepermint lahko najdemo šele na koncu strani.

Drugi indikator se navezuje na vzorce povezav, ki jih lahko zaznamo na blogih. Na blogu Irena Sirena; smell like you mean it lahko v zadnjem analiziranem mesecu opazimo povezave do drugih spletnih mest, ki jih avtorica redno objavlja v svojih zapisih, in služijo predvsem kot vir za dodatne informacije. Avtorica bloga ima oblikovane posebne kategorije, ki jih redno osvežuje, med njimi je tudi kategorija »Linktajm«, ki jo avtorica osvežuje vsako nedeljo. V to kategorijo spadajo zapisi, v katerih avtorica posebno pozornost namenja prav povezavam, ki se ji zdijo koristne oziroma so skozi teden pridobile njeno pozornost in jih želi deliti s svojimi bralci. Opazimo lahko, da avtoričine povezave vodijo tudi na druge bloge:

(...) Dva Slovenca sta se odpravila v ZDA na čisto pravi storm chase in svoje dogodivščine popisala na blogu. (...) V stari Ljubljani se je v trgovinici Sisi odvila Retro sreda. Žal sem vabilo prejela prepozno, pa nisem mogla pomolit svojega nosu tja, ampak ko prebiram zapis (in gledam fotke) o tem na Pepermitkastem blogu, nadoknadim vse in še več. Res lep zapis. Lep, dober, primeren, karkoli. Ljubitelji Ljubljane se razumemo. Pri Uličnem stilu so tokrat preverili, kaj se skriva v torbicaх slovenskih modnih blogerk (in blogerjev) (...) (Irena Sirena; smell like you mean it 2011a).

Ali:

(...)Občina Komen ima na primer 3.500 prebivalcev in več vasi s popolnimi imeni za vikendico. Volčji grad. Škrbina. Trebižani (14 prebivalcev!). In meni najljubša Kobjeglava. 190 prebivalcev in ena odlična oštarija⁹. (...) (Irena Sirena; smell like you mean it 2011b).

Herringova je v svoji raziskavi prišla do ugotovitve, da se največ povezav, ki jih najdemo na blogu, nanaša na druge spletne strani, ki niso blogi, sledijo pa blogi in novičarske spletne strani (Herring in drugi 2004). Pri pregledu bloga Had blog ugotovimo, da se večina povezav, ki jih avtor objavlja, navezuje prav na druge spletne strani, le redko avtor objavi povezavo na drug blog. V juniju 2011 zasledimo tri povezave na druge bloge, od tega se dve navezujeta na blog, katerega avtor je prav tako Roni Kordiš: »Uspelo mi je – postaviti blog <http://planking.si/> namenjen **ljubiteljem plankinga, oz. plankanja** v Sloveniji, kjer lahko vsak **doda svoje fotografije plankanja**« (Had blog 2011a). V stranskem meniju na blogu opazimo seznam »Povezave« s povezavami, ki vodijo predvsem na spletne strani, ki so prav tako v lasti Kordiža.

Povezave do drugih blogov zasledimo pri analiziranem blogu Pepermint. Avtorica v svojih zapisih objavlja povezave na druge bloge, s čimer si širi mrežo povezav in poznanstev. Tako je 20. junija 2011 v svojem zapisu objavila: »Tole objavčico posvečam juliji, ki jo lahko samo še nekaj dni kličemo gospodična. če bi julijo (po vtisu, ki ga pusti na svojem ljubkem blogu) lahko opisala s parimi asociacijami, bi te bile: *pasteli, cvetje, puhasti pompomi, provansa, romantika, girlie*« (Pepermint 2011a).

Iskanje diskusije, ki se razvije med blogerji, se navezuje na preverjanje tretjega indikatorja. Na blogu Irena Sirena; smell like you mean it je bilo v prvem mesecu delovanja (od 13. aprila do 12. maja 2006) objavljenih sedem zapisov, od tega je zapis »David Blaine« prejel največ, to je sedem komentarjev. V tem mesecu so bralci skupaj zapisali devet komentarjev. V juniju 2011 je avtorica objavila 90 zapisov (v povprečju tri objave na dan), svoje mnenje so bralci izrazili z 957 komentarji. Ugotovimo, da si je Irena Sirena skozi čas ustvarila razširjen krog bralcev, ki njen blog redno komentirajo. Pri pregledovanju opazimo, da avtorica redno odgovarja oziroma sodeluje pri komentiranju, ki se razvije okoli določene teme. V juniju 2011 je največ komentarjev prejel zapis »Foodgasmtown«. Avtorica je zapis objavila 19. junija in se razpisala o kulinaričnih dobrotah, ki jih je preizkusila na svojem izletu. Na koncu je avtorica zapisala, da na željo svojih prijateljev ne želi razkriti lokacije in imena gostilne,

⁹ Avtorica s povezavo na blog Mateja Zalarja z imenom »Nergač. Več oslov kot pastrijev«, želi svojim bralcem ponuditi več informacij o gostilni v občini Kobjeglava.

zaradi česar se je razvila debata o razlogu za zakrito lokacijo. Avtorica je svoje mnenje izrazila s 16-imi komentarji.

Blog Had blog je uradno zaživel 13. julija 2005 z zapisom »Pa se enkrat«, ki je prejel deset komentarjev. Ta zapis je hkrati tudi zapis, ki je izmed vseh zapisov objavljenih v prvem mesecu prejel največ komentarjev. Junija 2011 je največ komentarjev prejel zapis »GremoNaVolitve.si – Dovolj je bilo. Gremo na volitve!«, saj je svoje mnenje pustilo 28 bralcev, od tega pet zapisov pripada avtorju bloga. Avtor sicer redno odgovarja na vprašanja svojih komentatorjev in tako sodeluje v blogerskemu pogovoru, ki se razvije okoli določenega zapisa.

Avtorica bloga Pepermint že v svoji predstavitvi bralce nagovarja, da lahko svoja vprašanja ali kakršno koli sporočilo, predlog, kritiko ali opazko izrazijo z elektronsko pošto. Pri pregledu komentarjev opazimo, da avtorica bloga ne sodeluje redno pri komentiranju. V prvem mesecu delovanja je največ komentarjev, to je osem, dobil zapis »Darilce za dobrodošlico«, v katerem avtorica naznanja, da bo podarila broško nekomu, ki bo pod katerim koli zapisom v tednu dni pustil komentar. Nobeden izmed osmih komentarjev ne pripada avtorici bloga. V juniju 2011 je največ bralcev svoje misli zapisalo pod zapisom, ki govori o blogerskem srečanju, ki se ga je udeležila avtorica bloga. Zapis ima 29 komentarjev, od tega le en komentar pripada avtorici bloga.

Četrty indikator se navezuje na povezavo med avtorji blogov in organizacijo blogerskih srečanj. V obeh analiziranih mesecih ne opazimo nobenega posebnega obvestila oziroma povabila na blogersko srečanje, ki bi ga organizirala avtorja bloga Irena Sirena; smell like you mean it in Had bloga. Nasprotno pa lahko na blogu Pepermint zasledimo zapis o tem, da se je avtorica v juniju udeležila blogerskega srečanja, ki ga je organizirala blogerska kolegica Sisi. Svoje mnenje o dogodku je strnila: »Včeraj nas je Silvia povabila, naj se ji pridružimo na Retro sredi, blogerskemu srečanju v trgovinici Sisi. (...) S temi srečanji je tako, na njih se vedno najde nekaj znanih obrazov in nekaj tistih neznanih. No, neznanih, v blogerskem svetu je to težko. :) Za vsako punco nekako veš, kam spada, ker bereš njen blog« (Pepermint 2011b).

Kljub temu, da so v analizo vključeni le zapisi prvega in zadnjega meseca delovanja bloga, se mi je zdelo relevantno, da glede na to, da obstaja verjetnost, da so blogerji organizirali kakšno

blogersko srečanje že prej, da s pomočjo iskalnikov¹⁰ na blogih raziščem, če v preteklih zapisih lahko najdem zapis povezan z blogerskim srečanjem. Na blogu Had blog zasledimo objavo, v kateri avtor sam predlaga, da se blogerji srečajo na pikniku: »Kaj pa če bi se blogerji sami organizirali in naredili nekje piknik?« (Had blog 2007b). Tudi na blogu Pepermint zasledimo zapise o dogodku, ki ga je organizirala avtorica. Na srečanju so se zbrali bralci bloga in tako svojo komunikacijo prenesli tudi v fizični prostor in se srečali iz oči v oči. Avtorica ta srečanja opiše z besedami:

*Za tiste, ki na pepermint ne zahajate dovolj dolgo, da bi vedeli, o čem govorim ~ pepermintov piknik je en tak **mini meeting**, na katerega so vabljeni vsi, prav vsi, ki radi berete blog(e). Na pepermintovem pikniku avtorji raznoraznih blogov dobijo svoje obraze, poklepetate lahko z ustvarjalko svoje najljubše denarnice ali zapestnice in končno izveste, kdo je ta, ki na vaš blog piše tako lepe komentarje. :) (Pepermint 2011c).*

Glede na to, da so relevantni predvsem podatki, ki se navezujejo na leto 2011, me je zanimalo, če sta se preostala blogerja v letošnjem letu udeležila kakšnega blogerskega srečanja, pri čemur sem ugotovila, da iz njunih zapisov ni razvidno, da bi se v letu 2011 srečala z drugimi blogerji.

Oznaka pripadnosti določeni blogerski skupnosti je naslednji opazovani indikator, ki sem ga zasledila le na blogu Irena Sirena; smell like you mean it. Blog pripada Siolovi blogerski skupnosti. Pripadnost bloga Had blog blogerski skupnosti Networkblogs je vidna le iz njegovega Facebook profila in ne neposredno iz samega bloga. Na blogu Pepermint ne zasledimo nobene posebne oznake, ki bi nakazovala na pripadnost blogerski skupnosti.

Zadnji opazovani indikator se nanaša na število komunikacijskih kanalov, s katerimi blogerji lahko nadgradijo svoj odnos s svojimi bralci. Irena Sirena na svojem blogu nima posebej izpostavljenih drugih možnosti komuniciranja, vendar pa pod vsakim zapisom bralcu ponuja možnost, da deli objavo z drugimi preko številnih kanalov¹¹. Sicer Irena Sirena na Twitterju redno objavlja svoje misli, spremlja jo 1.273¹² spremljevalcev. Vsebina Facebook profila

¹⁰ V iskalnike na blogih sem vtipkala »blogersko srečanje/blogerski meeting« in ugotovila, da sta se tudi preostala blogerja v preteklosti že udeležila blogerskega dogodka.

¹¹ Ti kanali so: Facebook, Twitter, Delicious, Digg, google Bookmarks, Google Buzz, Myspace, Reddit, Yahoo Buzz, Windows Live Favorites, Stumble Upon, Yahoo Bookmarks itd.

¹² Podatek zabeležen 20. avgusta.

Irena Sirena (glej Prilogo B.1) pa je dosegljiva le njenim prijateljem, zato podrobnejša analiza njenega profila ni mogoča.

Blog Had blog bralcu ponuja tri možnosti sledenja, in sicer preko RSS funkcije, Facebook in Twitter profila. Na Facebook profilu (glej Prilogi B.2) opazimo ažurno objavljane novih zapisov, ki se nalagajo s pomočjo Networkblogs aplikacije¹³. Na zidu profila avtor ne objavlja nič drugega in se ne trudi komunicirati s svojimi 112-imi¹⁴ spremljevalci. Twitter profil, na katerem avtor redno objavlja kratka dejstva, pa spremlja 159¹⁵ posameznikov.

Avtorica bloga Pepermint svojim bralcem ob vsaki objavi nudi možnost, da zapis delijo z drugimi preko Emaila, Facebooka, Twitterja, Bloggerja in Google Buzza. Dodatno pa ima na svojem blogu izpostavljene povezave do blogerskega Facebook in Twitter profila, na katerem redno objavlja svoje misli. Na Twitterju jo spremlja 225¹⁶ spremljevalcev. Pepermintov Facebook profil kaže na to, da se avtorica zaveda, da je za skupnost pomembna prisotnost tudi na drugih kanalih, saj redno osvežuje in seznanja svoje spremljevalce o novih objavah na blogu. FB profil spremlja 1.020¹⁷ posameznikov. Ustvarila je tudi »Welcome zavihek« (glej Prilogo B.3), kjer FB spremljevalce seznanja s tem, kaj Pepermint sploh je in jim tako poda ključne informacije.

Tabela 4.2: Moč indikatorjev posameznega bloga

INDIKATOR:	Ime bloga		
	Irena Sirena; smell like you mean it	Had blog	Pepermint
Vzorci branja	+	0	+
Vzorci povezav	+	-	+
Blogerski pogovor	+	+	0
Indikatorji dogodkov	-	+	+
Oznaka pripadnosti blogerski skupnosti	+	0	-
Komunikacijski kanali	0	+	+

¹³ Aplikacija služi enostavnemu uvozu bloga na Facebook stran – ko avtor na svojem blogu objavi nov zapis, se ta samodejno objavi tudi na njegovem Facebook profilu.

¹⁴ Podatek zabeležen 20. avgusta.

¹⁵ Podatek zabeležen 20. avgusta.

¹⁶ Podatek zabeležen 20. avgusta.

¹⁷ Podatek zabeležen 20. avgusta.

Legenda: +: Močna prisotnost indikatorja, o: srednja prisotnost indikatorja, -: neprisotnost indikatorja

Iz analize prvega indikatorja, ki se nanaša predvsem na blogorolo in funkcijo RSS, je razvidno, da imata obe blogerki jasno razdelano blogorolo s povezavami do svojih najljubših blogov, medtem ko blog Had blog temu kriteriju ne zadosti, saj na blogu ne najdemo blogorole. Funkcijo RSS sicer vsebujejo vsi blogi, vendar je ta najmanj opazna na blogu Pepermint. Drugi indikator se nanaša na vzorce povezav, ki jih lahko razberemo iz blogov. Ugotovimo, da avtorici blogov v svojih zapisih svojim bralcem redno ponujata povezave tudi do drugih blogov. Na blogu Had blog sicer zasledimo povezavo tudi do drugega bloga, vendar se ta povezava nanaša na blog, katerega avtor je prav tako Kordiš sam. Tretji indikator se nanaša na blogerski pogovor, ki se ustvarja okoli blogerskih zapisov. Iz tabele 4.3 je razvidno, da je v prvem mesecu delovanja največ zapisov objavil avtor bloga Had blog, največ komentarjev pa je prejel blog Pepermint. V juniju 2011 je največ zapisov objavila Irena Sirena, hkrati je prejela tudi največ komentarjev. Iz tabele lahko izračunamo povprečje zapisov, ki so bili objavljeni v mesecu juniju 2011. Ugotovimo, da je Irena Sirena v povprečju objavila tri objave na dan in prejela 11 komentarjev. Na blogu Had blog sta bili v povprečju objavljeni dve objavi s petimi komentarji. Avtorica bloga Pepermint pa je v povprečju objavila eno objavo in prejela osem komentarjev. Iz prebranih zapisov in komentarjev sem ugotovila, da je avtorica bloga Pepermint najmanj aktivna pri komentiranju, večkratna prisotnost avtorice med komentarji bi lahko vodila k celovitejši diskusiji.

Tabela 4.3: Število objavljenih zapisov in komentarjev

Blog	Obdobje	Zapisi	Komentarji
Irena Sirena; smell like you mean it	13. 4.–12. 5. 2006	7	9
	2011 Junij	90	957
Had Blog	13. 7.–12. 8. 2005	22	48
	2011 Junij	57	321
Pepermint	24. 5.–23. 6. 2009	20	50
	2011 Junij	35	241

Organiziranje dogodkov se nanaša na četrti indikator, prisotnost katerega je v letu 2011 vidna le pri blogu Pepermint (glej Tabelo 4.2). Avtorica se trudi z organizacijo srečanj, s katerimi

lahko nadgradi svoj odnos s svojimi bralci tudi brez računalniško posredovane komunikacije. Peti indikator pa se nanaša na oznako pripadnosti določeni blogerski skupnosti. To oznako lahko neposredno najdemo le na blogu Irene Sirene, pri blogu Had blog pa oznako, ki kaže pripadnost blogerski skupnosti Networkblogs razberemo iz blogerskega Facebook profila. Blog Pepermint te oznake ne vsebuje. Zadnji kriterij preverjanja obstoja oziroma neobstoja blogerske skupnosti se nanaša na število komunikacijskih kanalov, s pomočjo katerih se blogerji trudijo priti v stik s svojimi bralci. Ugotovimo, da so na Twitterji redno aktivni vsi trije avtorji, od tega ima največ spremljevalcev Irena Sirena. Facebook profila Had blog in Pepermint sta dostopna vsem, uporabniku nudita možnost pritrditve »Všeč mi je«, medtem ko je profil Irena Sirena dostopen le prijateljem in moramo pred ogledom prositi za prijateljstvo. Oznaka pripadnosti blogerski skupnosti je indikator, ki je med analiziranimi blogi najšibkeje prisoten, saj je močno prisoten le pri enem blogu. Pri ostalih opazovanih indikatorjih namreč opazimo močno prisotnost na dveh od treh analiziranih blogih (glej Tabelo 4.2). Iz dobljenih rezultatov ne moremo sklepati, da je kakšen od indikatorjev pogojen z žanrsko klasifikacijo, saj noben kriterij ne izstopa na izrazit način. Vendar menim, da bi bila za zagotovo določitev pogojenosti potrebna obširnejša raziskava, ki bi vključevala večje število blogov.

5 SKLEP

Blog ustvarja občinstvo,

kot tudi občinstvo ustvarja blog (Nardi in drugi 2004, 224).

Bloganje kot oblika posredovanja informacij preko interneta se je v Sloveniji množično pojavila pred približno sedmimi leti. Če so blogi v svojih začetkih predstavljali preproste spletne dnevnike, na katerih so posamezniki pisali o vsakodnevnih dogodivščinah, danes temu ni več tako. Blogi so se razvijali in prerasli sami sebe in tako sedaj predstavljajo spletni prostor, znotraj katerega se lahko izoblikuje skupnost. Vendar skupen prostor še ni zadovoljiva komponenta za izgradnjo in obstoj uspešne blogerske skupnosti, saj je narava skupnosti spreminjajoča in dinamična. Občutek skupne pripadnosti (identifikacija, vplivnost, integracija in čustvena povezanost) je tisti dejavnik, ki spletni prostor nadgradi v skupnost. Občutek skupne pripadnosti pa se med člani skupnosti ne razvije naključno, ampak je rezultat procesov ustvarjanja identitete, skupnega simbolnega prostora, zgrajenih normativnih struktur in regulacijskih mehanizmov ter skupnih interesov in vrednot (Blanchard in Markus 2004).

Kot rečeno, je spletna skupnost nepredvidljiva, dinamična in spreminjajoča se tvorba, ki za svojo rast potrebuje čas, za svoj obstoj pa določeno vrsto negovanja in ne more obstajati sama po sebi. Vanjo je treba vlagati določeno mero truda in slediti načinom, ki pripomorejo k razvoju in njenemu obstoju. Vedno pa lahko pride tudi do nazadovanja, saj skupnost lahko začne razpadati ali celo ugasne. Do tega lahko pride, če člani skupnosti spremenijo svoje vedenje ali če se skupnosti pridružijo člani z različnimi vrednotami, ki se ne skladajo z vrednotami, ki jih goji skupnost. Vzrok za razpad je lahko tudi problem, ki ga skupnost ne zna rešiti na način, da bi bili vsi člani čim bolj zadovoljni. Blogerska skupnost pa lahko razpade tudi, če avtor bloga enostavno preneha s pisanjem (Blanchard in Marcus 2004, 69). Blogger je pri upravljanju bloga kot prostora skupinega komuniciranja soočen s številnimi dilemami in odločitvami, ki zavedno ali nezavedno vplivajo na naravo družbene dinamike in izgradnjo morebitne skupnosti (Petrič in Petrovčič 2008, 49), zato se morajo blogerji truditi, da s svojimi dejanji pri svojih bralcih vzbudijo občutek zaupanja in željo po vzajemnem delovanju.

V svoji diplomski nalogi me je zanimalo, kaj vpliva na to, da se avtorji in bralci blogov med seboj povezujejo in razvijajo ter širijo razpravljajočo skupnost. Z analizo besedil sem raziskala, kateri indikatorji obstoja skupnosti so bili prisotni v posameznih blogih in v

kolikšni meri so se izrazili. Rezultati so pokazali, da so posamezni indikatorji po večini prisotni v vseh blogih, tako da lahko za vse tri bloge rečemo, da se je okoli njih izoblikovala določena blogerska skupnost. Če bi želeli ugotoviti, ali so se med člani skupnosti oblikovale šibke ali močne vezi, bi se morali lotiti obširnejše in bolj poglobljene analize. Iz dobljenih rezultatov ni mogoče sklepati na to, da je kateri od dejavnikov žanrsko pogojen, vendar bi bilo smiselno opraviti nadaljnjo raziskavo in v analizo vključiti več blogov, saj bi tako lahko bolj zagotovo potrdili, da dejavniki res niso žanrsko pogojeni. Prav tako bi bilo v prihodnje za bolj natančno analizo potrebno in smiselno upoštevati vse zapise na blogih, za kar pa bi potrebovali veliko časa, saj sta predvsem blogerja Irena Sirena in Had na blogerski sceni prisotna že dalj časa.

6 LITERATURA

1. Ali-Hasan in Lada A. Adamic. 2007. *Expressing social relationships on the blogs through link and comments. Proceedings of the international conference weblogs and social media (ICWAM)*. Boulder: University of Colorado.
2. Bahovec, Igor. 2004. *Posamezniki in skupnosti v postmoderni: Sodobne skupnosti – relevanten odgovor na razpotja postmodernih orientacij in tlečo krizo smisla v zahodni kulturi?* Doktorska disertacija. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
3. Blanchard, Anita L. in Markus Lynn M. 2004. The Experienced »Sense« of a virtual Community: Characteristics and Processes. *The Data Base for Advanced in Information Systems* 35 (1): 64–71.
4. Castells, Manuel. 2001. *The Internet Galaxy*. Oxford: Oxford University Press.
5. Cox in Blake. 2011. Information and food blogging as serious leisure. *Aslib Proceedings: New Information Perspectives* 63 (2/3): 204–220.
6. Da Cunha Recuero, Raquel. 2007. Information Flows and social Capital in Weblogs: a case study in the Brazilian blogosphere. *Hypertext '08* (6): 19–21.
7. De Zuniga, Homero Gil. 2009. Weblogs, traditional sources online and political participation: an assessment of how the internet is changing the political environment. *New Media & Society* 11 (4): 554–574.
8. Domingo, David in Ari Heinonen. 2008. Weblogs and Journalism. A Typology to Explore the Blurring Boundaries. *Nordicom Review* 29 (1): 3–15.
9. Efimova, Lilia in Stephanie Hendrick. 2005. *In search for virtual settlement: An exploration of weblog community boundaries*. Dostopno prek: https://doc.telin.nl/dsweb/Get/Document46041/weblog_community_boundaries.pdf (5. junij 2011).
10. Efimova, Lilia. 2004. *Discovering the iceberg of knowledge work: A weblog case*. Dostopno prek: <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.156.9963&rep=rep1&type=pdf> (4. junij 2011).
11. *Facebook Had.si*. Dostopno prek: <http://www.facebook.com/had.si> (20. avgust 2011).
12. *Facebook Irena Sirena*. Dostopno prek: <http://www.facebook.com/irena.sirena> (20. avgust 2011).

13. *Facebook Peppermint*. Dostopno prek: <http://www.facebook.com/pages/p-e-p-e-r-m-i-n-t/107943415898371?sk=info> (20. avgust 2011).
14. Fernback, Jan. 1999. There is a There There: Notes Toward a definition of cybercommunity. V *Doing Internet Research: Critical Issues and Methods for Examining the Net*, ur. Steven G. Jones, 203-221. Thousand Oaks-London-New Delhi: SAGE Publications Inc.
15. Friedkin, Noah E. 2004. Social Cohesion. *Annu. Rev. Social* (30): 409–25.
16. *Had blog*. Dostopno prek: <http://www.had.si/blog/> (15. maj 2011).
17. --- 2007a. *Had blog praznuje štiri leta – had blog since 2005*. Dostopno prek: <http://www.had.si/blog/2009/07/15/had-blog-praznuje-stiri-leta-had-blog-since-2005/> (15. maj 2011).
18. --- 2007b. *Blogerski piknik*. Dostopno prek: <http://www.had.si/blog/2007/04/19/blogerski-piknik/> (3. avgust 2011).
19. --- 2011. *Planking.si – blog, kjer lahko oddate svoje planking fotografije*. Dostopno prek: <http://www.had.si/blog/2011/06/02/planking-si-blog-kjer-lahko-oddate-svoje-planking-fotografije/> (3. avgust 2011).
20. Herring, Susan C., Inna Kouper, John C. Paolillo, Lois A. Scheidt, Michael Tyworth, Peter Welsch, Elijah Wright in Ning Yu. 2005. Conversations in the blogosphere: An analysis »from the bottom up«. *Thirty-Eighth Hawaii International Conference on System Sciences*. Los Alamitos: IEEE Press.
21. Holtz, Shel in Ted Demopoulos. 2006. *Blogging for business: everything you need to know and why you should care*. Chicago: Kaplan Publishing.
22. *Irena Sirena; smell like you mean it*. Dostopno prek: <http://irena.blog.siol.net/> (15. maj 2011).
23. --- 2011a. *Linktajm*. Dostopno prek: <http://irena.blog.siol.net/2011/06/19/linktajm-62/> (30. julij 2011).
24. --- 2011b. *Male svetle občine in male temačne ulice*. Dostopno prek: <http://irena.blog.siol.net/2011/06/30/male-svetle-obcine-in-male-temacne-ulice/> (30. julij 2011).
25. *Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije*. Dostopno prek: <http://www.arrs.gov.si/sl/rss.asp> (15. maj 2011).
26. Katz, Yaacov in Rimon Ofer. 2006. The study of literature and culture in a web-based environment. *Educational Media International* 43 (1): 29–41.

27. Marlow, Cameron A. 2006. *Investment and attention in the weblog community*. Dostopno prek: <http://aaai.org/Papers/Symposia/Spring/2006/SS-06-03/SS06-03-025.pdf> (20. junij 2011).
28. McClimens, Alex in Frances Gordon. 2009. *People with intellectual disabilities as bloggers: What's social capital got to do with it anyway?* Dostopno prek: <http://jid.sagepub.com/content/13/1/19> (4. junij 2011).
29. Nardi, Boni A., Diane J. Schiano in Michelle Gumbrecht. 2004. Blogging as social activity, or, would you let 900 milion people read your diary? *Proceedings of the 2004 ACM Conference on Computer Supported Cooperative Work* 6 (3): 222–231.
30. Oblak, Tanja in Gregor Petrič. 2005. *Splet kot medij in mediji na spletu*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
31. Oblak, Tanja. 1999. *Družbeni kontekst komunikacijskih tehnologij: podobe »kibernetske družbe« v znanstvenem in popularnem diskurzu*. Magistrsko delo. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
32. --- 2000. »Mitske podobe o 'življenju na mreži': od poljubnih identitet do izgubljenih skupnosti v kibernetskem prostoru.« *Teorija in praksa* 37 (6): 1052–1068. Dostopno prek: <http://dk.fdv.uni-lj.si/tip/tip20006oblak.PDF> (6. junij 2011).
33. Ošljak, Katja. 2006. *Kohezivnost slovenske blogosfere*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
34. *Pepermint*. Dostopno prek: <http://www.pepermint.si/> (18. maj 2011).
35. --- 2009. *O Pepermintu*. Dostopno prek: <http://www.pepermint.si/2009/05/about.html> (20. maj 2011).
36. --- 2011a. *Za mehurčkasto Julijo*. Dostopno prek: <http://www.pepermint.si/2011/06/za-mehurckasto-julijo.html> (30. julij 2011).
37. --- 2011b. *Sisi bloggerski meetup*. Dostopno prek: <http://www.pepermint.si/2011/06/sisi-bloggerski-meetup.html> (30. julij 2011).
38. --- 2011c. *Pepermintov piknik*. Dostopno prek: <http://www.pepermint.si/2011/05/pepermintov-piknik.html> (30. julij 2011).
39. Petrič, Gregor in Andraž Petrovčič. 2008. Strukturni in upravljavski dejavniki družbene kohezije, zaupanja in participacije v spletnih skupnostih. *Družboslovne razprave* 24 (58). Dostopno prek: <http://www.druzboslovnerazprave.org/media/pdf/clanki/58-petric-petrovcic.pdf> (15. avgust 2011).

40. Petrič, Gregor. 2003. *Družbeno delovanje v omrežju svetovnega spleta: individualni in strukturni vidik*. Doktorska disertacija. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
41. Putnam, Robert D. 2000. *Bowling Alone: The Colapse and Revival of American Community*. New York: Tuchstone.
42. Scott, James K. in Thomas Johnson G. 2005. Bowling Alone but Online Together: Social Capital in E-Communities. *The Journal of the Community Development Society* 36 (1): 1–18.
43. Spletne novice. 2008. *Intervju z blogerko Ireno Sireno*. Dostopno prek: <http://www.spletnenovice.net/intervju-z-bloggerko-ireno-sireno.html> (1. avgust 2011).
44. Škerlep, Andrej. 1998. »Model računalniško posredovane komunikacije: tehnološka matrica in praktična raba v družbenem kontekstu« v *Internet v Sloveniji*, ur. Vasja Vehovar, 24–53. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
45. Tönnies, Ferdinand. 1999. *Skupnost in družba*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
46. Trček, Franc. 2003. *Problem informacijske (ne)dostopnosti*. Ljubljana: Center za prostorsko sociologijo. Fakulteta za družbene vede.
47. Wijnia, Elmine. 2004. *Understanding weblogs: a communicative perspective*. Dostopno prek: http://elmine.wijnia.com/weblog/archives/wijnia_understanding_weblogs.pdf (5. junij 2011).

PRILOGI

PRILOGA A: Vstopne strani blogov

Priloga A.1: Vstopna stran Irena Sirena; smell like you mean it

blog.siol.net | ISCI PO BLOGIN | Prijava | RSS

Irena Sirena

smell like you mean it

« Posladek dneva | | Vmes. »

Ah, polne pete ...

29.06.2011

V svoji kolekciji imam natanko ene čevlje s polno peto, pa še ti so od H&M in počasi razpadajo. Zdi se mi, da se je z osmimi ali desetimi centimetri polnih pet veliko lažje spopadati kot z navadnimi petami, že samo zaradi stabilnosti, a večina čevljev s polnimi petami mi iz neznanega razloga ni všeč. Meja se poleti malce premakne, ko imam z visokimi petami itak druge probleme – resno grozljivo mi je, če mi prsti zaradi naklona zlezejo naprej in potem visijo čez rob, pa tudi če samo za dva milimetra. *I don't like it.* Saj vem, kaj boste rekli, vse je odvisno od kvalitete čevlja in to, kako zelo prav ti je in kako zelo primerno te prime, a karkoli, gravitacija vseeno naredi svoje in v vsakem primeru boš malce lezel naprej, ker čevljev, ki bi me tiščali in tega po *defaultu* ne bi dopuščali, pač ne morem nositi. Iz razumljivih razlogov.

Kakorkoli že, v polnih petah poleti (pa čeprav naj bi bilo v Kaliforniji večno poletje) naokoli hodi tudi noseča Jessica Alba (levo), pa Eva Longoria (na sredini) in kitkasta Nicky Hilton (desno) tudi.

Izbrani komentarji:

- irena na A ni špasno, da MTV nagrajuje tudi kinematografijo?
- ananas na A ni špasno, da MTV nagrajuje tudi kinematografijo?
- irena na A ni špasno, da MTV nagrajuje tudi kinematografijo?
- Jana na A ni špasno, da MTV nagrajuje tudi kinematografijo?

Vir: Irena Sirena; smell like you mean it

Priloga A.2: Vstopna stran Had Blog

HAD BLOG HAD FOTOGRAFIJE SEKS WC-O-RAMA TAG ZAPOSILITEV ARHIV DROBNI TISK

BLOG FOTO INTERNET DOGAJA SE PROSTI ČAS TRENDI SEKS

YouTube – iLCreation copyright claim – Justin Bieber, Lady Gaga, Rihanna

V svetu, ko novice potujejo hitreje kot misli, mi je bila ta novica zelo všečna. Namreč kot so se razpisali že ostali "rumeni" mediji, je "kiber kriminalcu" z imenom iLCreation uspelo to kar nisem nikoli verjel da lahko komu uspe. Namreč prijavil je copyright claim in uspel da je [...] [Nadaljuj z branjem →](#)

29/08/2011
Brez komentarjev

Kategorije: glasba / Značke: iLcreation, Justin Bieber, Lady Gaga, Rihanna / Povezava

Klara Rozina in Maja Prašnikar – fotografije izpred petih let

Na današnji dan, pred petimi leti sem objavil spodnje fotografije v zapisu Klara & Maja. Fotografije so bile posnete na GHD Trbovlje, Klara Rozina in Maja Prašnikar pa sta bili predvoznici s Fiat Seicenti. Obe dekleti sta iz "naših" krajev – Klara Rozina iz Izlake in Maja Prašnikar iz [...] [Nadaljuj z branjem →](#)

29/08/2011
Brez komentarjev

Kategorije: fotografije / Značke: klara rozina, maja prasnkar / Povezava

Misel dneva – Steve Jobs

A lot of companies have chosen to downsize, and maybe that was the right thing for them. We chose a different path. Our belief was that if we kept putting great products in front of customers, they would continue to open their wallets.

Steve Jobs

28/08/2011
Brez komentarjev

Kategorije: misel dneva / Značke: misel dneva, pregovor, steve jobs / Povezava

SLEDITE MI

- Had RSS
- Twitter Had
- Facebook

IŠČI

SEARCH

ZADNJI ZAPISI

- YouTube – iLCreation copyright claim – Justin Bieber, Lady Gaga, Rihanna
- Klara Rozina in Maja Prašnikar – fotografije izpred petih let
- Misel dneva – Steve Jobs
- Žur z razlogom 2011 + DJ Umek – uspel žur!
- Downhill MTB Celešnik – fotografije
- Infografika, oz. informacijska grafika – kaj je to?
- Your Google AdSense account has been disabled
- Si.info – Si.mobil ima aplikacijo za iPhone, iPad in iPod Touch naprave.

ZADNJI KOMENTARJI

- had na Your Google AdSense account has been disabled
- blaž na Your Google AdSense account has been disabled
- had na Your Google AdSense account has been disabled
- blaž na Your Google AdSense account has been disabled
- kunaver na Infografika, oz. informacijska grafika – kaj je to?
- nisem! na Your Google AdSense account has been disabled
- had na Žur z razlogom 2011 + DJ Umek – uspel žur!

OGLASI!

ALUMNI KLUB
EKONOMSKE FAKULTETE

VARI NA
SREČANJE VSEH DIPLOMANTOV

EKSKLUZIVNI DOGODEK IN KONCERT
SIDDHARTE IN VLADA KRESLINA

22.9.2011
ŠPORTNA DVORANA STOŽICE LJUBLJANA

Vir: Had Blog

Priloga A.3: Vstopna stran Pepermint

KAJ IN KDO DIY DELAVNICE VPRAŠALNIK 5 REČI OGLAŠEVANJE ♥

KATEGORIJE

- dogajalnik
- dom
- domače
- DIY
- eko
- embalaža
- fashion
- fotografija
- giveaway
- ilustracija
- interier
- intervju
- kulinarika
- kulturno
- kvačkanje
- ljubko
- mimogrede
- muvi
- na terenu
- nakit
- napovednik
- papirnato
- peppermintki
- razstava
- strip
- zastojčki

PONEDELJEK, 13. JUNIJ 2011

SAMO 10 MINUT.

SKRIVNI VRT

mogoče človek potrebuje le 10 minut na dan, da se vse postavi na svoje mesto, da si rečeš najprej meh, potem pa od meh ostane samo še eh, eh je ekvivalent zamahu z roko, meh je sekiranje, eh pa sprjaznitev, in ko se enkrat sprjazniš, s čimerkoli že, gre lahko samo še na bolje, mojih deset minut tega dne je minilo med fotografiranjem vrtnic v parku, dopoldne sem imela izpit, nato sem malce klepetala in in kvazišopingirala (kupili nisva nič, ziher bova ujeli štokholmske razprodajel) z miss nino, potem sem šla čez tivolij domov in razmišljala, kako fajn je tisti lesen pomol in kako bi ležala tam in gledala račke in delala nič, ah, bom drugič, sem raje hitela nekaj pojest, nato pa nazaj na mesto, naba je prešla z palčkom in usta, kaj, kila sem pripredila napi, in dežnikom, to že

IZPOSTAVLJENA OBJAVA

PODPIRAM

POSVOJI ME.

www.pepermint.si

Vir: Pepermint

PRILOGA B: Facebook profili

Priloga B.1: Facebook profil Irena Sirena

The screenshot shows the Facebook profile of Irena Sirena. At the top, there is a blue navigation bar with the Facebook logo and a search bar containing the text 'Iskanje'. Below the navigation bar, the profile name 'Irena Sirena' is displayed in large blue font, followed by a button that says '+1. Dodaj prijatelja'. Underneath, there is a section titled 'Kontaktne informacije' which lists 'Facebook' and a link to 'http://facebook.com/irena.sirena'. A privacy notice is visible at the bottom of the profile section, stating: 'Irena deli samo del svojega profila z vsemi. Če poznaš osebo Irena, dodaj jo med prijatelje ali ji pošlji sporočilo.'

Vir: Facebook Irena Sirena

Priloga B.2: Facebook profil Had Blog

facebook

Iskanje

had.si Všeč mi je
Spletna stran

Zid had.si · Naj objave

had.si
Barbara Kotlušek in Matthew Epstein – tako se išče zaposlitev
Se sprašujete kdo sta Barbara Kotlušek in Matthew Epstein? Verjamem, tudi jaz bi se, če ne bi pred časom odkril njenih spletnih mest in se navdušil nad načinom, kako sta se odločila promovirati sama sebe s pomočjo orodij, ki so ...
Nadaljuj z branjem →
source: had.si
link: Full Article...
Pred 23 urami/-a preko NetworkedBlogs · Share

had.si
Osem let
Če sem pred tremi leti zapisal Prva petletka, potem lahko danes, tri leta kasneje, zapišem osem let. Oz. 2926 dni, oz. 70242 ur, oz. 4214535 minut, oz. 252872124 sekund je že minilo... Spominim se zvoka morja, zvezd na nebu, ljudi ...
Nadaljuj z branjem →
source: had.si
link: Full Article...
petek ob 21:36 preko NetworkedBlogs · Share

had.si
Domače medijske objave o Oust.me
Ko je bilo objavljeno, da je Oust.me postal eden od dveh zmagovalcev Mini Seedcampa v Ljubljani, se je temu primerno tudi povečalo število medijskih objav o našem projektu. In ko sem jih, za lastne potrebe, "spravljaj" skupaj, sem bil presenečen, ... Nadaljuj z branjem →
source: had.si
link: Full Article...
petek ob 11:48 preko NetworkedBlogs · Share

had.si
Glasujte za Tosh! in pomagajte fantom do zmage!
O Toshlu, projektu fantov iz 3fs sem že pisal. Njihov

Zid
Podatki
Slike
Razprave
Povezave
Twitter
Blog

Več o
had blog, ki ga piše Roni Kordiš, obstaja že od julija 2005. Kritičnost, ...
Več

112
ljudem je to všeč

Všeč nam je
Marin Medak

Lastniki strani:
Roni Kordis

Ustvari stran
Naroči se preko RSS
Prijavi stran
Deli z ostalimi

Vir: Facebook Had.si

Priloga B.3: Facebook profil Pepermint

The image shows a screenshot of the Facebook profile for 'pepermint'. The profile is a public page with a cover photo featuring a banner and the text 'PEPERMINT'. The bio states: 'pepermint je blog o lepih stvareh. je spletna stran, polna drobnih malenkosti, ki polepsajo še tako mračen dan.' Below this, it lists various content types: oblikovanje, ustvarjanje fotografija, DIY projekti, kolaži, poročila z razstav, napovedniki dogodkov, and intervjuji. The website 'www.pepermint.si' and email 'info@pepermint.si' are provided. The page is powered by pagemodo. On the left sidebar, there are navigation options like 'Zid', 'Podatki', 'Slike', 'Razprave', 'Dogodki', 'Welcome', and 'Twitter'. It also shows '1.020' likes and a list of people who liked the page, including 'Uglašena kuhinja - vsakdanji vegi recepti', 'id:doma', 'SKOJ - Slovenska konferenca o odnosih z', 'Micica', and 'Trimo Urban Crash architecture'. The right sidebar shows 'You and pepermint' with 3 friends, 'Dogodki prijatelj' with events like 'NAAAJ DAN 2011' and 'Bled slackline session Vol. 2', and 'Sponsorirane zgodbe' with 'Diva.si'.

Vir: Facebook Pepermint